

Hvězdárna
a planetárium
Brno

PLÁN ČINNOSTI HVĚZDÁRNY A PLANETÁRIA BRNO, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE NA ROK 2013

Předložený plán činnosti na rok 2013 vychází z poslání a hlavních úkolů Hvězdárny a planetária Brno, příspěvkové organizace (dále jen Hvězdárna a planetárium Brno) zakotvených ve zřizovací listině a také z předloženého návrhu finančního plánu na rok 2013.

Zásadní dopad na podobu plánu činnosti na rok 2013 má připravovaná digitalizace projekčního systému sálu velkého planetária v rámci projektu OP VaV PI „Přírodovědné digitarium – návštěvnické centrum“. V průběhu její realizace bude kompletně vyměněna projekční plocha, změněna dispozice hlediště, přeložena klimatizace v sále velkého planetária, rekonfigurován elektronický požární systém a především instalován zcela nový audiovizuální systém v sestavě tzv. hybridního planetária.

Tyto radikální zásahy si v každém případě vynutí úplné uzavření sálu velkého planetária, v němž sice probíhá „pouze“ 50 procent všech akcí organizovaných Hvězdárnou a planetáriem Brno, avšak na které dochází zhruba 80 procent všech návštěvníků Hvězdárny a planetária Brno. I když se budeme snažit harmonogram realizace tohoto projektu směřovat do období letních prázdnin, tedy divácky slabšího období, nevyhne se ani divácky naopak velmi silnému období v dubnu, květnu, červnu, resp. září a říjnu 2013. S tím samozřejmě souvisí i logický pokles počtu uvedených pořadů a návštěvníků, stejně jako výpadek z prodeje služeb a zboží.

Současně musíme v průběhu roku 2013 připravit kompletně nový repertoár digitálního planetária, vč. všech nezbytných pracovních listů a navazujících PR aktivit. V objemu odvedené práce i investovaných finančních prostředků se jedná o podobnou změnu, jakou byla rekonstrukce bývalé budovy Hvězdárny a planetária Brno a její opětovné zprovoznění na sklonku roku 2011. Taktéž i v míře dopadu na budoucí podobu organizace.

Součástí těchto kroků bude mírná obměna kolektivu zaměstnanců Hvězdárny a planetária Brno. Je zřejmé, že si takto unikátní a nákladné zařízení vyžádá jiný přístup i jiné profese. Po dobu rekonstrukce sálu velkého planetária bude počet úvazků snížen o 2 až 3 přepočtené úvazky, ale následně opět navýšen na stávajících 18,4 přepočtených úvazků, avšak jiných profesí.

HLAVNÍ PRIORITY ROKU 2013

V roce 2013 předpokládáme instalaci digitálního planetária, vytvoření jeho zcela nové dramaturgie a na ni navazující marketingové aktivity. V následující kapitole uvádíme klíčové aktivity, které budou v roce 2013 formovat každodenní provoz Hvězdárny a planetária Brno.

DIGITÁLNÍ PLANETÁRIUM

Hvězdárna a planetárium Brno je realizátorem projektu „Přírodovědné digitarium – návštěvnické centrum“ v rámci výzvy číslo 1.3 – Popularizace, propagace a medializace vědy a techniky, Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, prioritní osa 3 – Komercializace a popularizace vědy a výzkumu, oblast podpory 3.2 – Propagace a informovanost o výsledcích vědy a výzkumu.

Jakkoli není harmonogram instalace digitálního planetária, resp. jeho tzv. hybridní varianty, pevně zakotven, předpokládáme, že se v roce 2013 dočkáme následujících kroků:

- instalace produkčního studia
- uzavření sálu velkého planetária pro provoz
- demontáž stávajícího projekčního planetária i plochy, vybourání příček
- montáž nového hlediště s novými sedačkami
- montáž nové projekční plochy
- instalace hybridního planetária
- dokončovací práce
- zprovoznění celého systému

Součástí realizace projektu jsou i nezbytná školení všech zainteresovaných zaměstnanců tak, aby byli schopni zajistit provoz tohoto unikátního zařízení a také tvorbu nových představení, vč. cizojazyčných variant. Instalace digitálního planetária s sebou ponese i nárůst provozních výdajů – ať už v souvislosti s pořízením licencovaných pořadů, anebo provozních výdajů (např. pravidelná obdoba speciálních lamp do datových projektorů).

DRAMATURGICKÝ A TECHNICKÝ ROZVOJ

Hvězdárna a planetárium Brno je po roce obnoveného provozu v hrubých rysech po všech stránkách dle původních záměrů projektu „Přírodovědné exploratorium“, přesto ale věnujeme každodenní organizaci práce maximální pozornost.

V roce 2013 kompletně obměníme všechny pořady nabízené pro školy i veřejnost. Stávající představení jsou totiž nepřenositelná ze starého audiovizuálního systému do nového. Při zahájení provozu digitálního planetária plánujeme mít lokalizované následující typy pořadů

- pohádkový příběh pro školy
- vzdělávací pořad pro 3. až 5. stupeň ZŠ
- vzdělávací pořad pro 6. až 8. stupeň ZŠ
- pořad pro dospělé

Konkrétní podoba těchto pořadů není dosud známa, jelikož nebyl v době sepisování tohoto plánu znám dodavatel digitálního planetária. Je však jisté, že se bude v první fázi jednat o licencované pořady zahraniční produkce. Na dvojici z nich – Gaia and Milky Way a Touching the Edge of the Universe – se naše organizace již podílí – v prvním případě na samotné produkci, ve druhém na lokalizaci do českého jazyka.

Na jaře 2013 také předpokládáme vytvořit „překlenovací“ univerzální pořad pro školní výpravy (především 2. stupeň), který budeme uvádět v přednáškovém sále a v sále malého planetária. Částečně tak potlačíme výpadek provozu velkého planetária.

V roce 2013 hodláme rozvíjet, konkretizovat a snad i fakticky začít realizovat projekt instalace Sluneční věže v prostoru vnějšího parteru Hvězdárny a planetária Brno, stejně jako koncept „chytrých prolézaček“ v okolí naší budovy. Tím podtrhneme atraktivitu organizace – ať již pro veřejnost anebo školní výpravy.

V polovině roku 2013 vyprší záruční lhůty mnohých elektronických zařízení, proto pravděpodobně dojde k nárůstu provozních nákladů. Také počítáme se zásahy do technického zázemí v souvislosti s instalací digitálního planetária. Předpokládáme kompletní vymalování vstupní haly, vč. možného obnovení nátěru podlah tak, aby design objektu Hvězdárny a planetária Brno vypadal stále svěží.

PUBLIC RELATIONS AKTIVITY

Zprovoznění hybridního planetária bude klást ještě větší důraz na propagaci naší instituce, v návaznosti na jednotlivé pořady i cílové skupiny návštěvníků. Jedná se o natolik specifické a především nákladné zařízení, že musí být maximálně využíváno od prvního okamžiku po instalaci. Mediální dopad i efektivnost všech PR aktivit pro nás bude klíčová. Na počátku roku 2013 plánujeme instalaci „obchůdku/kiosku“ a úpravy recepčního pultu, čímž podpoříme doplňkový prodej zboží s přírodovědnou tematikou. V roce 2013 také uvedeme vlastní sérii propagačních předmětů a připravíme studii proveditelnosti a efektivity klasického e-shopu.

Jelikož si uvědomujeme výjimečnou kvalitu architektonické realizace stavby Hvězdárny a planetária Brno, hodláme v součinnosti s městskou částí Brno-střed intenzivněji pečovat o nejbližší okolí naší budovy. V roce 2013 dokončíme nezbytné parkové úpravy (průřez náletových dřevin, zlepšení výhledu z 7m kopule, revitalizace trávníků) tak, abychom byli vnímáni jako prvotřídní kulturní organizace statutárního města Brna.

DŮLEŽITÉ AKTIVITY ROKU 2013

V této kapitole uvádíme přehled důležitých aktivit, které jsme již realizovali v minulých letech a počítáme s nimi i do budoucnosti.

- Stejně jako v minulých letech hodláme organizovat mimořádné akce, do kterých Hvězdárna a planetárium Brno vstoupí pouze jako jeden ze spoluorganizátorů. V roce 2013 to bude například Globe at Night 2013, sjezd České astronomické společnosti (březen 2013), Evropská noc vědců (září 2013), Týden vědy a techniky (listopad 2013).
- Spolu s dalšími kulturními organizacemi se pokusíme v první polovině roku 2013 realizovat projekt Kulturní univerzity třetího věku.

- Budeme i nadále rozvíjet veřejná pozorování denní a noční oblohy prostřednictvím moderních astronomických přístrojů, individuální astronomické vzdělávání (internetový kurz základů astronomie, přímá účast na vysokoškolské výuce) a cyklus odborných i populárních přednášek, na které zveme významné české vědce.
- Budeme prohlubovat formální i neformální spolupráci s kulturními, univerzitními i akademickými organizacemi města Brna (např. Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Filharmonie Brno, Akademie věd České republiky, Spolek přírodovědců Masarykovy univerzity, občanské sdružení Masarykova čtvrť, CEITEC, RECETOX, JCMM, JIC), stejně jako se soukromým sektorem a samozřejmě magistrátem města Brna.
- Důležitý pro nás bude další rozvoj kulturních aktivit (např. koncertní a divadelní vystoupení), které využijí unikátní prostředí sálu velkého planetária. Obzvláště po avizované digitalizaci.
- Budeme klást důraz na odborný růst zaměstnanců a realizaci vzdělávacích programů financovaných ze zdrojů Jihomoravského kraje, ministerstev České republiky nebo Evropské unie. Zapomenout nemůžeme ani na rozvoj spolupráce s hvězdárnami a planetárii v České republice i v zahraničí. Pokusíme se založit Asociaci středoevropských planetárií ve spolupráci s polskými a slovenskými kolegy.
- Průběžně budeme modifikovat organizační řád, klást důraz na vedení Dramaturgické rady, zajišťovat kontroly bezpečnosti práce a udržovat neformální poradní sbor ředitele z řad nezávislých odborníků. Velmi důležitá je přímá i nepřímá reprezentace Hvězdárny a planetária Brno na akcích městského i krajského významu.

STATISTICKÉ PŘEHLEDY

V roce 2013 plánujeme uspořádat nejméně 1365 akcí pro 81 800 návštěvníků. V této kapitole uvádíme měřitelné výkony organizace (počty nových pořadů a uskutečněných akcí, počty návštěvníků apod.), vztahující se k těm činnostem (akcím), jež lze alespoň nějakým způsobem kvantifikovat a navzájem porovnávat. V uvedených statistických přehledech figurují pouze ti návštěvníci, kteří skutečně projdou branami organizace, nikoli ti, kteří navštíví některou z mnoha externích akcí.

Je nezbytné připomenout, že statistika za rok 2011 je ovlivněna otevřením zkušebního, tj. omezeného provozu Hvězdárny a planetária, navíc pouze od 10. listopadu 2011. Plán na rok 2013 naopak předpokládá nejméně čtyřměsíční výpadek provozu sálu velkého planetária.

AKCE PRO INDIVIDUÁLNÍ NÁVŠTĚVNÍKY

	2011		2012 (odhad)		2013 (plán)	
	akce	návštěvníci	akce	návštěvníci	akce	návštěvníci
pozorování hvězdné oblohy	26	393	289	4 834	250	2000
pozorování Slunce	-	-	18	177	15	200
pořady pro dospělé	50	2 591	221	16 735	130	8 000
pořady pro děti	18	2 526	134	13 973	130	8 000
exploratorium	116	2 553	323	8 618	200	6 000

astronomické přednášky	4	265	34	2 073	10	600
nestandardní pořady	8	715	101	15 404	30	10 000
celkem	222	9 043	1 120	61 814	765	34 800

Rok 2012 byl odhadnut s ohledem na aktuální stav 20. listopadu 2012.

AKCE PRO ORGANIZOVANÉ SKUPINY

	2011		2012 (odhad)		2013 (plán)	
	akce	návštěvníci	akce	návštěvníci	akce	návštěvníci
výukové pořady	1	174	416	46 770	400	42 000
pokusy z optiky	-	-	97	3 176	100	2 500
exploratorium	2	68	334	12 771	100	2 500
prohlídka dalekohledů	-	-	-	-	-	-
nestandardní pořady	22	779	-	-	-	-
celkem	25	1 021	847	62 717	600	47 000

Rok 2012 byl odhadnut s ohledem na aktuální stav 20. listopadu 2012.

AKTIVITY TVŮRČÍHO CHARAKTERU

Následující přehled zahrnuje pouze aktivity tvůrčího charakteru, které mají dlouhodobě přidanou hodnotu. Jedná se tedy buď o zcela nové, premiérové pořady pro školní skupiny i jednotlivce, nebo o remaky stávajících představení, stejně jako o výstavy, odborné přednášky, vzdělávací semináře či nejrůznější mimořádné akce (koncerty, exteriérové akce apod.)

	2011	2012	2013 (plán)
multivizuální představení ve velkém planetáriu	4	4	4
krátké audiovizuální pořady, speciální prezentace	3	3	3
audiovizuální záznamy odborných přednášek	1	8	10
výstavy	2	4	2
mimořádné akce, semináře apod.	5	5	10

PLÁN HOSPODAŘENÍ

Finanční plán Hvězdárny a planetária Brno na rok 2013 jsme sestavili za předpokladu stejného příspěvku na provoz od zřizovatele ve výši 6 623 tisíc Kč a s ohledem na plánovanou odstávku sálu velkého planetária z důvodu digitalizace projekčního systému po dobu nejméně 4 měsíců v polovině roku 2013. Finanční plán na rok 2013 také vychází ze skutečné výše nákladů a výnosů v roce 2011 a očekávané skutečnosti roku 2012. Jelikož v roce 2011 probíhala rozsáhlá rekonstrukce a dostavba objektu Hvězdárny a planetária Brno a organizace tudíž nebyla v provozu po celý rok 2011, není rok 2011 standardním ukazatelem a výše řady položek finančního plánu se odvozuje od skutečné výše nákladů a výnosů za období leden až září roku 2012.

Uzavření sálu velkého planetária se samozřejmě negativně promítá do odhadované výše počtu návštěvníků, stejně jako tržeb za realizované služby. Navíc v roce 2013 plánujeme zcela využít fond investic, nenavýšit počet úvazků zaměstnanců (ze současných 18,4 přepočtených úvazků), ani mzdových nákladů. Tato strategie je ale postavena na předpokladu, že nedojde k vážnějšímu, dlouhodobému onemocnění některého ze stálých zaměstnanců Hvězdárny a planetária Brno. Při sníženém počtu úvazků je kterýkoli z nich obtížně zástupný, v některých profesích dokonce neexistuje žádná duplicita.

V roce 2013 také nebudeme redukovat výdaje na tvorbu pořadů, stejně jako náklady na publicitu. Naopak, nové pořady pro školy i veřejnost, stejně jako reklamní aktivity jsou pro organizaci naprosto klíčové. Nepředpokládáme razantní navýšení vstupného, které je již nyní na hranici únosnosti pro naši hlavní cílovou skupinu, tj. žáky základních a středních škol, resp. mládež do 26 roků.

I přes všechny úsporné kroky vzniká v roce 2013 provozní ztráta v odhadované výši 1 700 tisíc Kč, kterou jsme v navrhovaném finančním plánu kompenzovali použitím rezervního fondu organizace ve stejné výši. Celkové výnosy a náklady plánujeme ve výši 14 950 tisíc Kč, což představuje 97,3 % upraveného plánu na rok 2012.

VÝNOSY V ROCE 2013

číslo účtu	název účtu	upravený plán 2012 k 30. září 2012 v Kč	plán 2013 v Kč	2013/2012 v %
602	tržby – vstupné	5 487 000	5 000 000	91,1
604	tržby – zboží	940 000	747 000	79,5
621	aktivace materiálu a zboží	0	0	0
624	aktivace hm. inv. majetku	0	0	0
641	smluvní pokuty a úroky z prodlení	0	0	0
644	úroky	1 000	1 000	100,0
648	čerpání fondů	0	1 700 000	0
649	jiné ostatní výnosy	1 299 000	879 000	67,7
	vlastní výnosy	7 727 000	8 327 000	107,8
691	provozní dotace – město Brno	7 573 000	6 623 000	87,5
691	projekt IKZA – OP VK JMK	70 000	0	0
	příspěvky a dotace na provoz	7 643 000	6 623 000	86,7
	celkem	15 370 000	14 950 000	97,3

Příspěvek na provoz od zřizovatele – statutárního města Brna předpokládáme v roce 2013 ve výši 6 623 tisíc Kč, tj. 87,5 % upraveného finančního plánu na rok 2012. Příspěvek na rok 2012 byl navýšen o uložený odvod do investičního fondu dle § 28 zákona 250/2000 Sb. ve výši 950 tisíc Kč.

Projekt OP VK JMK Internetový kurz základů astronomie byl v roce 2012 ukončen.

Vlastní výnosy předpokládáme ve výši 8 327 tisíc Kč, což je 107,8 % výše upraveného plánu na rok 2012.

Tržby za vstupné plánujeme ve výši 5 000 tisíc Kč (91,1 % upraveného plánu 2012) a tržby za prodané zboží ve výši 747 tisíc Kč (79,5 % upraveného plánu 2012). Plánovaná výše tržeb vychází z očekávané skutečnosti roku 2012 (71,4 %) a předpokladu, že v roce 2013 bude po dobu rekonstrukce sálu velkého planetária výrazně omezen provoz pro veřejnost i školy.

Úroky (1 tis Kč) plánujeme ve stejné výši jako v roce 2012.

V roce 2013 plánujeme použití rezervního fondu organizace ve výši 1 700 tisíc Kč.

V položce jiné ostatní výnosy jsou tržby z krátkodobého užívání majetku a propagace, které předpokládáme ve výši 879 tisíc Kč, což je 67,7 % upraveného plánu roku 2012 a 61,5 % odhadované skutečnosti roku 2012.

NÁKLADY V ROCE 2013

číslo účtu	název účtu	upravený plán 2012 k 30. září 2012 v Kč	plán 2013 v Kč	2013/2012 v %
521	mzdové náklady	5 620 000	5 450 000	97,0
524	zákonné sociální pojištění	1 778 000	1 750 000	98,4
527	zákonné sociální náklady	300 000	300 000	100,0
	osobní náklady	7 698 000	7 500 000	97,4
501	spotřeba materiálu	600 000	600 000	100,0
502	spotřeba energie	1 450 000	1 450 000	100,0
504	prodané zboží	750 000	600 000	80,0
511	opravy a udržování	350 000	250 000	71,4
512	cestovné	175 000	130 000	74,3
513	reprezentace	80 000	75 000	93,8
518	ostatní služby	2 067 000	2 145 000	103,8
549	jiné ostatní náklady	50 000	50 000	100,0
551	odpisy	1 700 000	1 700 000	100,0
558	DHM	450 000	450 000	100,0
	ostatní náklady	7 672 000	7 050 000	97,1
	celkem	15 370 000	14 550 000	97,3

Mzdové náklady plánujeme ve výši 5 450 tisíc Kč, což představuje 97,0 % upraveného plánu roku 2012. V roce 2012 byly mzdové náklady navýšeny o odměny členům realizačního týmu projektu OP VK JMK Internetový kurz základů astronomie, který byl ukončen k 30. 6. 2012.

V roce 2013 počítáme s přepočteným stavem zaměstnanců ve výši 18,4 úvazků, průměrnou mzdou zaměstnanců předpokládáme v roce 2013 udržet přibližně na úrovni roku 2011, tj. 23 324,- Kč.

Spotřeba materiálu je plánována ve výši 600 tisíc Kč, což představuje 100,0 % upraveného plánu na rok 2012. Do této položky se promítají náklady na materiály vzdělávacích pořadů i představení pro veřejnost, realizaci výstav apod. Podstatný díl představuje také materiál na opravu a udržování budovy a přístrojů, z úsporných důvodů zajišťovaných našimi zaměstnanci. Provoz nového digitálního planetária si vyžádá zvýšené náklady na spotřebu lamp do speciálních datových projektorů.

Spotřebu energie očekáváme ve výši 1 450 tisíc Kč, tj. 100,0 % upraveného plánu roku 2012. Po zahájení provozu pro veřejnost došlo k výraznému navýšení nákladů na energie v souvislosti s dvojnásobným nárůstem plochy vytápěných a především osvětlovaných prostor, provozem klimatizace, zvýšením a také nárůstem celkového návštěvnického komfortu. V roce 2013 stejně jako v roce 2012 předpokládáme náklady na plyn ve výši 900 tisíc Kč, na vodu 50 tisíc a na elektrickou energii 500 tisíc Kč.

Položku prodané zboží, která zobrazuje nákladovou cenu prodaného zboží, plánujeme ve výši 600 tisíc Kč, tj. 80,0 % upraveného plánu roku 2012.

Opravy a udržování plánujeme ve výši 71,4 % upraveného plánu roku 2012, tj. 250 tisíc Kč. Oproti roku 2012 došlo ke snížení položky oprav a udržování majetku a to proto, že se v praxi ukázalo, že náklady na údržbu nové budovy nejsou tak vysoké, jak se původně předpokládalo.

Cestovné je plánováno ve výši 130 tisíc Kč (74,3 % upraveného plánu 2012) a náklady na reprezentaci ve výši 75 tisíc Kč (93,8 % upraveného plánu 2012).

V položce ostatní služby, která je plánována ve výši 2 145 tisíc Kč, tj. 103,8 % upraveného plánu roku 2012, jsou zahrnuty služby spojené se vznikem nových pořadů a výstav (např. speaker, střih zvuku, výroba obrazu, ale též licence pořadů pro digitální planetárium), což v roce 2013 předpokládáme přibližně 800 tisíc Kč. Dále jsou zde náklady na publicitu (645 tisíc Kč), poplatky za telefony, internet pro komunikaci s návštěvníky, úklid budovy, nutné připojení elektronické požární signalizace a systému dálkové ostrahy (700 tisíc Kč).

Odpisy plánujeme ve stejné výši jako v roce 2012, tj. 1 700 tisíc Kč. Tato položka se pravděpodobně v průběhu roku 2013 výrazně změní, jelikož nám v současnosti není známa účetní hodnota nového objektu Hvězdárny a planetária Brno a projekčního systému digitálního planetária.

Pořízení drobného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku ve stejné výši jako v roce 2012, tj. 450 tisíc Kč.

Je zřejmé, že ve finančním plánu na rok 2013 nedochází oproti minulosti k výrazným změnám. Odhadovanou ztrátu budeme kompenzovat použitím rezervního fondu organizace, tlakem na komerční využívání našich prostor a doplňkovým prodejem a event. zvýšením vstupného.

SHRNUTÍ

V roce 2013 má nejvyšší prioritu realizace projektu Přírodovědné digitárium – návštěvnické centrum, tj. instalace a zprovoznění digitálního planetária. Z ekonomického hlediska považujeme rok 2013 za nesnadný, ale za přispění všech zaměstnanců a také podpory zřizovatele za zvládnutelný.

Jiří Dušek

ředitel Hvězdárny a planetária Brno,
příspěvkové organizace

V Brně dne 27. listopadu 2012

Č.j.